

खोटेहाड गाउँपालिका
आर्थिक ऐन, २०७७

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७७/०३/१३

खोटेहाड गाउँपालिका
खोटाड जिल्ला
१ नं प्रदेश

खोटेहाड गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

खोटेहाड गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : खोटेहाड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर, दस्तुर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम खोटेहाड गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन २०७७” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ देखि खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर / घर जग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. भूमि कर (मालपोत) : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. घर बहाल कर : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, कारखाना, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घरजग्गा बहाल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जडीबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकको अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला, जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरे वापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन कर** : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएको सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **विज्ञापन कर** : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने छ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरन्जन कर** : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम मनोरन्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्क** : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका आनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्क** : खोटेहाड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत आनुसूची (१०) मा उल्लेख भए अनुसार पार्किङ शुल्क लगाईनेछ ।

१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र ज्याफिटिङ शुल्क** : खोटेहाड गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी, जम्पिङ, जिपफ्लायर र ज्याफिटिङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर** : खोटेहाड गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (११) मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोहि अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । अनुसूचिमा नतोकेका अन्य सेवा शुल्क तथा दस्तुरहरु कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१४. **पर्यटन शुल्क** : खोटेहाड गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५. **विक्री तथा निकासी शुल्क** : खोटेहाड गाउँपालिकाको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ती वा आफ्नो रेखदेखमा रहेको सार्वजनिक स्थलबाट उत्पादन हुने ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीढुंगा, आदि प्राकृतिक एवं खानीजन्य बस्तुहरुको विक्री तथा गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र उत्पादन भै

आफ्नो सिमाक्षेत्र भन्दा बाहिर निकासी हुने ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीढुंगा, आदि प्राकृतिक एवं खानीजन्य वस्तुको वाह्य निकासीमा निकासी शुल्क लगाइने छ ।

१६. कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्न दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको छुट दिइने छैन ।

१७. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि खोटेहाड गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची : १

सम्पत्ति कर

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

क्र.स.	करयोग्य सम्पत्तिको मूल्य	वार्षिक दर
१	सम्पत्ति मूल्याङ्कन कर	०.०५%
२	व्यक्तिगत वार्षिक आय मूल्याङ्कन	०.०५%

अनुसूची : २

भूमिकर (मालपोत)

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

किसिम	इकाई	अवल	दोयम	सिम	चाहार	पाचौं / पर्ती
बारी	प्रति रोपनी	५१-	४१-	३१-	२१-	२१-
खेत	प्रति रोपनी	१०१-	७५०	५१-	३१-	

द्रष्टव्य

- मालपोत वा भूमिकरको कूल रकम वार्षिक पाचौं रुपैया भन्दा कम हुने भएमा न्यूनतम वार्षिक मालपोत वा भूमिकर पाँच रुपैयाँ कायम गरिनेछ ।
- भूमिकर लगाइने जग्गामा मालपोत लगाइने छैन ।
- विलम्ब शुल्क प्रतिशत निम्न शुत्र अनुसार निकालिनेछ । विलम्ब शुल्क प्रतिशत (विलम्ब वर्ष X ५) + ५
- प्रत्येक वर्ष असार १५ गते सम्म मालपोत बुझाई सक्नुपर्नेछ । असार १६ गते देखी मसान्त सम्म ५ प्रतिशत विलम्ब शुल्क लिई सोही महिनाको मसान्तसम्म मालपोत लिइनेछ ।
- एक आ.व.मा तिर्नु पर्ने मालपोत कर आ.व.को अवधि सम्ममा नतिरेमा अर्को आ.व.मा ५० % जरीवाना सहित असुल गरीने छ ।

अनुसुची : ३

घर बहाल कर

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लगाउने घर बहाल करको दर रेट

विवरण	करको दर
१. आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर, पसल ,ग्यारेज, गोदाम, टहरा, शेड, छप्पर,कारखाना, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा बाहालमा दिएकोमा सम्बन्धीत धनी बाट बाहाल रकमको दश प्रतिशत	बाहाल रकमको १० %

नोट : घर बाहाल करको हकमा माथि जे सुकै भए पनि मासीक रुपमा बहाल रकमको १० % वा रु २०० मध्ये जुन बढी हुन्छ सो कार्यन्वयन गर्ने

अनुसुची : ४

व्यवसाय कर

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लगाउने व्यवसाय करको दर रेट

व्यवसाय कर			
१	पसल दर्ता	प्रति पसल दर्ता शुल्क	५००।०
२	पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल पम्प	५०००।०
		पेट्रोल बिक्री केन्द्र	१०००।०
		ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	१०००।०
		मट्टितेल मात्र बिक्री	२०००।०
३	स्टिल आलमुनियम पसल	थोक	२०००।०
		खुद्रा	१०००।०
४	फर्निचर	थोक	१५००।०
		खुद्रा	१०००।०
५	ढुङ्गा तथा गिट्टी बालुवा बिक्री वितरण गर्ने	प्रति ट्रयाक्टर/टिप्पर	५००/१०००
६	कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिड आधुनिक	१०००।०
		हाते मेसिन	२००।०
७	स्नुकर तथा पुल हाउस		२०००।०
८	क्यारेम बोर्ड		१०००।०

९	पशु आहार बिक्री केन्द्र		१०००१०
१०	किराना पसल	थोक	१५००१०
		खुद्रा	५००१०
११	फलफूल/तरकारी पसल	थोक	८००१०
		खुद्रा	४००१०
१२	उपहार/ गिफ्ट/ खेलौना पसल	थोक	१०००१०
		खुद्रा	५००१०
१३	भाँडा पसल (स्टील, प्लास्टिक, आलुमिनियम सबैथरी)	थोक	१०००१०
		खुद्रा	१०००१०
१४	माटाको भाँडा पसल	थोक, खुद्रा	२००१०
१५	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायी सेवा	चिकित्सक	२०००१०
		कन्सल्टेन्ट सेवा(इन्जिनियरिङ्ग)	२०००१०
		कानून व्यावसायी ल फर्म	२०००१०
		लेखापरीक्षण व्यावसायी	२०००१०
		दन्तचिकित्सक	२०००१०
		अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००१०
		पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००१०
		रोजगार सेवा	३०००१०
१६	ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		२०००१०
१७	पेन्टर/ साइनबोर्ड लेखे		१०००१०
१८	खोटो व्यवसायी		१०००१०
१९	जग्गा व्यवसायी		२०००१०
२०	निर्माण व्यवसायी		५०००१०
२१	यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		७५०१०

नोट : व्यवसायिक कर दर्ताको समयमा नै वार्षिक उल्लेखित दर लागु गरिने छ ।

अनुसुची : ५
जडीबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर

(दफा ६ संग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र उत्पादन भई निकासी हुने उन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल, जीवित जन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ्ग, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरे वापत पछि कार्यपालिका बाट निर्णय गरे बमोजीम कर लाग्नेछ ।

अनुसुची : ६
सवारी साधन कर

(दफा ७ संग सम्बन्धित)

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर
१	सवारी साधन कर	जे.सि.भि. मेसीन	१००००।०
		एक्जाभेटर मेसीन	२००००।०
		बस, ट्रक, लरी, हेभी गाडी र ट्रयाक्टर	५०००।०
		भाडाका कार जिप	२०००।०
		निजी कार, जीप, मयुरी	१०००।०
		स्कुटर, मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी साधनमा	५००।०
		ठेलागाडा तथा रिक्सामा	५००।०
२		पटके सवारी कर	५०।०

द्रष्टव्यः एक गाउँपालिकाले सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिएपछि अर्को गाउँपालिकाले त्यस्तो सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिन पाउँनेछैन ।

अनुसुची : ७
विज्ञापन कर

(दफा ८ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक स्थानमा विज्ञापन वा साइनबोर्ड राखेवापत वार्षिक रु ५००।- विज्ञापन कर असुल गरीने छ ।

अनुसुची : ८

मनोरञ्जन कर

(दफा ९ संग सम्बन्धित)

समय समयमा हुने महोत्सव, जादु, सर्कस, चटक र मेला आदीमा आयोजकसंग प्रति दिन रु ३००/- रकम असूल गरिनेछ ।

अनुसुची : ९

बहाल विटौरी शुल्क

(दफा १० संग सम्बन्धित)

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर
१	बहाल विटौरी कर	टहरो छाप्रोको मासिक	५०१०
		घुम्ती मासिक	५०१०
		ठेला मासिक	५०१०
		हाट बजार कर वार्षिक (ठेक्का)	२००००१०

अनुसुची : १०

पार्किङ्ग शुल्क

(दफा ११ संग सम्बन्धित)

सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर
१	पार्किङ्ग शुल्क: प्रतिदिन	बस , ट्रक, लरी, हेभी गाडी, ट्याक्टर, जीप	२०१०
		मोटरसाइकल, ठेला गाडा, अटो रिक्सा र अन्य साधन प्रतिघण्टा	१०१०

नोट : पार्किङ्ग शुल्क बसपार्क स्थल व्यवस्थित भए पछि मात्र लाग्ने छ ।

अनुसुची : ११

सेवा शुल्क दस्तुर

(दफा १३ संग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क			
सिफारिस र प्रमाणित			
सि.नं.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर
१	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	५ रोपनी सम्म	१००।०
		५ देखि १० रोपनीसम्म	१५०।०
		१० देखि २० रोपनीसम्म	२००।०
		२० देखि ५० रोपनीसम्म	३००।०
		५० रोपनीभन्दा माथि	५००।०
२	मोही लगत कट्टा सिफारिस	१ रोपनी सम्मको	१००।०
		१ रोपनी भन्दा माथिको	२००।०
३	घर कायम सिफारिस	पक्की घर (प्रति वर्ग फिट)	३।०
		कच्ची घर (प्रति वर्ग फिट)	२।०
४	सरजमिन सिफारिस दस्तुर		१००।०
५	छात्रवृत्ति सिफारिस		१००।०
६	विपन्न/असहाय विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस		निशुल्क
७	अपाङ्गता भएको सिफारिस		निशुल्क
८	अस्थाइ बसोबास सिफारिस		१००।०
९	स्थायी बसोबास सिफारिस		१००।०
१०	नागरिकता सिफारिस	वंशज	१००।०
		अंगिकृत	५००।०
११	विद्युत जडान सिफारिस		१००।०
१२	धारा जडान सिफारिस		१००।०
१३	जीवित रहेको सिफारिस		१००।०
१४	दुबै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने वा फरक जन्मभिति संशोधन सिफारिस		२००।०
१५	व्यवसाय बन्द सिफारिस		१००।०
१६	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस		१००।०
१७	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारिस		१००।०
१८	कोर्ट फी मिनाहा सिफारिस		निशुल्क
१९	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस		५०।०
२०	चौपाया सम्बन्धी सिफारिस		५०।०
२१	व्यवसाय दर्ता सिफारिस		५००।०
२२	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस		५००।०
२३	विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस		२००।०
२४	आन्तरिक बसाइसराइ सिफारिस		२००।०
२५	विद्यालय सञ्चालन स्वीकृत कक्षा वृद्धि/		५००।०

	सिफारिस		
२६	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस/ नवीकरण सिफारिस		१००।०
२७	जग्गा दर्ता सिफारिस		२००।०
२८	संरक्षक सिफारिस व्यक्तिगत		१००।०
२९	संरक्षक सिफारिस संस्थागत		२००।०
३०	नेपाल सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस		१००।०
३१	कोठा खोल्न कार्य रोहबरमा बस्ने सिफारिस		१००।०
३२	स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस	निशुल्क उपचारको लागि	निशुल्क
		सशुल्क उपचारको लागि	१००।०
३३	संस्था दर्ता सिफारिस		५००।०
३४	जग्गा धनीपुर्जा हराएको सिफारिस		१००।०
३५	जीवित सँगको नाता प्रमाणित		१००।०
३६	मृतकसँगको नाता प्रमाणित		१००।०
३७	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित		२०००।०
३८	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित		५०।०
३९	जग्गा मुल्याङ्कन सिफारिस/ प्रमाणित		१००० मा ७५ पैसा
४०	चारकिल्ला प्रमाणित		१००।०
४१	जन्ममिति प्रमाणित		१००।०
४२	घर बाटो प्रमाणित	बाटो भएको	२००।०
		बाटो नभएको	१००।०
४३	विवाह प्रमाणित		१००।०
४४	घर पाताल प्रमाणित		१००।०
४५	कागज/ मञ्जुरिनामा प्रमाणित		१००।०
४६	हकवाला वा हकदार प्रमाणित		१००।०
४७	घर सम्पन्न सिफारिस/ प्रमाणित	पक्की	१०००।०
		कच्ची	५००।०
४८	अविवाहित प्रमाणित		१००।०
४९	अपुताली सिफारिस		१००।०
५०	अन्य सिफारीस वा प्रमाणित		१००।०
५१	घर नक्सापास दस्तुर	पक्की घर	१०००।०
		कच्ची घर	५००।०
५२	नक्सा पास निवेदन फाराम दस्तुर		५०।०
५३	सरसफाइ शुल्क	मासिक	५०।०
		सरसफाइ कार्डको	१००।०
सरसफाइ सम्बन्धी पुर्वाधार बनेपछि लागनेछ ।			
५४	घर खाली गराउँदा प्रतिदिन		५००।०

माथि उल्लेखित सिफारिस वा प्रमाणितको प्रतिलिपी आवश्यक परेमा पनि सुरु तोकिएको दस्तुर पुनः लाग्नेछ । र उल्लेखित कागजात अंग्रेजी भाषामा आवश्यक परेमा रु. ५०० लाग्नेछ । माथि उल्लेखित सिफारिस र प्रमाणित बाहेक कुनै निर्णय वा फैसला आदिको नक्कल आवश्यक परेमा प्रतिपाना १० रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ ।

	दर्ता शुल्क		
५५	जन्म दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१००।०
५६	मृत्यु दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१००।०
५७	बसाइसराइ जाने दर्ता		१५००।०
५८	सम्बन्धविच्छेद दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	२००।०
५९	विवाह दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१००।०
६०	नया व्यवसाय दर्ता	१ लाख सम्मको	३००।०
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मको	५००।०
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	१०००।०
		२० लाखदेखि माथि	१५००।०
६१	उजुरी दर्ता तथा मुद्दा दस्तुर		२००।०
६२	व्यवसाय नविकरण	१ लाख सम्मको	१००।०
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मको	२००।०
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	३००।०
		२० लाखदेखि माथि	५००।०
६३	सेवा शुल्क	प्रति सिफारिस	५०।०

सेवा शुल्क वापत प्रत्येक सिफारिसमा रु. ५० लाग्नेछ ।

खोटेहाड गाउँपालिकाको सम्वत् २०७७ साल असार १३ गते बसेको गाउँसभा बैठकले नेपालको संविधानको धारा २२६ उपधारा (१) तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम सर्वसम्मत पारित गरेकोले यो विधेयक नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २१ बमोजिम प्रमाणिकरण गर्दछु ।

.....
(प्रदिप राई)
अध्यक्ष

मिति :- २०७७/०३/१३